

Równanie równania n-tego rzędu

$$a_n x^{(n)} + \dots + a_1 \dot{x} + a_0 x = 0$$

$$a_n \lambda^n + \dots + a_1 \lambda + a_0 = 0 \longrightarrow a_n (\lambda - \lambda_k) \dots (\lambda^2 + b\lambda + c) = 0$$

Równanie 2. rzędu

$$\ddot{x}(t) + b_1 \dot{x}(t) + b_0 x(t) = u(t) \longleftarrow a_2 \ddot{x}(t) + a_1 \dot{x}(t) + a_0 x(t) = u_1(t)$$

$b_0 \neq 0$

$$\ddot{x}(t) + 2\xi \omega_n \dot{x}(t) + \omega_n^2 x(t) = u(t) \qquad \ddot{x}(t) + 2\xi \omega_n \dot{x}(t) - \omega_n^2 x(t) = u(t)$$

$$\lambda^2 + 2\xi \omega_n \lambda + \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$$

$$\lambda^2 + 2\xi \omega_n \lambda - \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$$

Równanie oscylacyjne

$\omega_n < 0$ - nie ma miejsca, bo ...

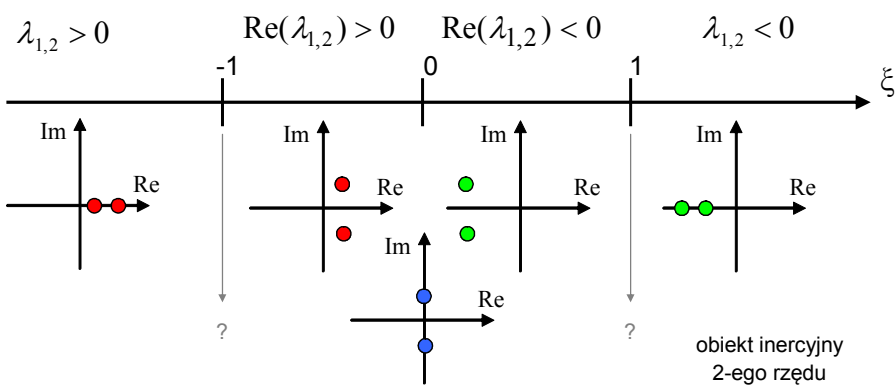
$\omega_n = 0$ - nie ma miejsca, bo ...

1

Równanie oscylacyjne

$$\lambda^2 + 2\xi \omega_n \lambda + \omega_n^2 = 0 \quad \omega_n > 0$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{-2\xi \omega_n \pm \sqrt{4\xi^2 \omega_n^2 - 4\omega_n^2}}{2} \longrightarrow \lambda_{1,2} = -\xi \omega_n \pm \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1}$$

2

Położenie biegunów

$$\ddot{x}(t) + 2\xi\omega_n \dot{x}(t) + \omega_n^2 x(t) = \omega_n^2 u(t)$$

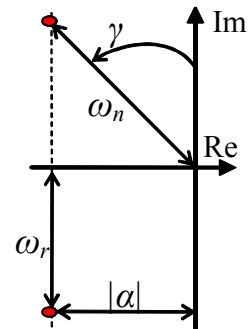
$$s_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$$

$$\alpha = -\xi\omega_n$$

$$\omega_r = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$$

$$\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2} = \sqrt{(-\xi\omega_n)^2 + (\omega_n \sqrt{1 - \xi^2})^2} = \omega_n$$

$$\sin \gamma = \frac{|\alpha|}{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}} = \frac{\xi\omega_n}{\sqrt{\xi^2\omega_n^2 + \omega_n^2(1 - \xi^2)}} = \xi$$

3

Położenie biegunów a odpowiedź skokowa

$$\ddot{x}(t) + 2\xi\omega_n \dot{x}(t) + \omega_n^2 x(t) = \omega_n^2 u(t)$$

$$\lambda_{1,2} = -\xi\omega_n \pm \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1}$$

Dla $0 < \xi < 1$ ($\rightarrow \alpha < 0$)

$$\lambda_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$$

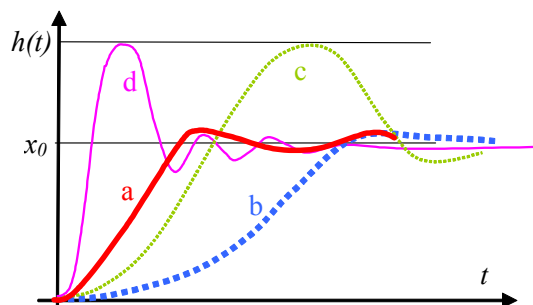
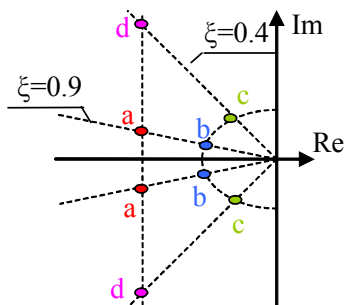
$$\alpha = -\xi\omega_n$$

$$\omega_r = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$$

$$\begin{aligned} x_s(t) &= A_1 e^{(\alpha + j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha - j\omega_r)t} = \\ &= e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t) = \\ &= A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi) \end{aligned}$$

ω_n – pulsacja drgań własnych nietłumionych
 ω_r – pulsacja drgań własnych tłumionych
 ξ – współczynnik tłumienia względnego

$$u(t) = 1(t) \quad x(0) = 0 \quad \dot{x}(0) = 0 \quad x(t) = 1 + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi)$$

4

Równanie oscylacyjne a bezpośrednie wskaźniki jakości

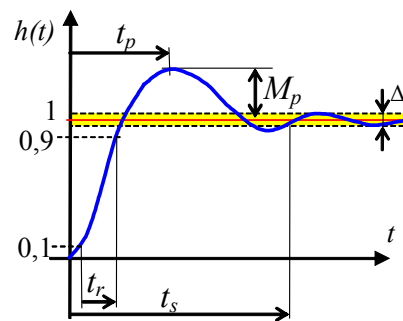
$$\ddot{x}(t) + 2\xi\omega_n \dot{x}(t) + \omega_n^2 x(t) = \omega_n^2 u(t)$$

$$\lambda_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$$

$$\alpha = -\xi\omega_n < 0$$

$$\omega_r = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$$

$$x(t) = 1 + Ae^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi)$$

5

Projektowanie własności układu

$a\ddot{x}(t) + 3\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$ $a \neq 0$ $\ddot{x}(t) + \frac{3}{a}\dot{x}(t) + \frac{4}{a}x(t) = \frac{u(t)}{a}$		$a\ddot{x}(t) + 3\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$ $a = 0$ $3\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$	
$a > 0$ $\lambda^2 + 2\xi\omega_n\lambda + \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$ różne ξ	$a < 0$ $\lambda^2 + 2\xi\omega_n\lambda - \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$	$a \neq 0$ $\Delta = 9 - 16a$ $\lambda_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$	$a = 0$ $3\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$
$2\ddot{x}(t) + 3\dot{x}(t) + ax(t) = u(t)$ $\ddot{x}(t) + \frac{3}{2}\dot{x}(t) + \frac{a}{2}x(t) = \frac{u(t)}{2}$		$2\ddot{x}(t) + 3\dot{x}(t) + ax(t) = u(t)$ $a = 0$ $2\ddot{x}(t) + 3\dot{x}(t) = u(t)$	
$a > 0$ $\lambda^2 + 2\xi\omega_n\lambda + \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$ różne ξ	$a < 0$ $\lambda^2 + 2\xi\omega_n\lambda - \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$	$a \neq 0$ $\Delta = 9 - 8a$ $\lambda_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{\Delta}}{4}$	
$2\ddot{x}(t) + a\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$ $\ddot{x}(t) + \frac{a}{2}\dot{x}(t) + 2x(t) = \frac{u(t)}{2}$		$2\ddot{x}(t) + a\dot{x}(t) + 4x(t) = u(t)$ $\Delta = a^2 - 32$ $\lambda_{1,2} = \frac{-a \pm \sqrt{\Delta}}{4}$	
$a > 0$ $\lambda^2 + 2\xi\omega_n\lambda + \omega_n^2 = 0, \omega_n > 0$ różne ξ			

6

Portrety fazowe

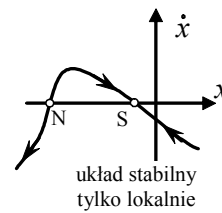
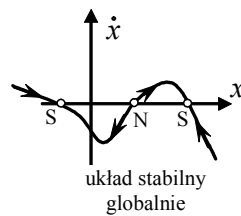
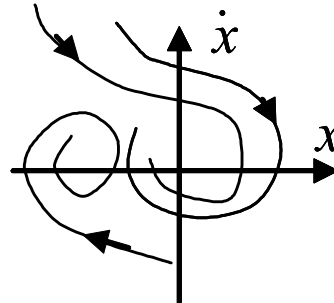
plaszczyna fazowa (\dot{x}, x)

trajektoria fazowa (obraz ewolucji stanu)

- stałe wymuszenie

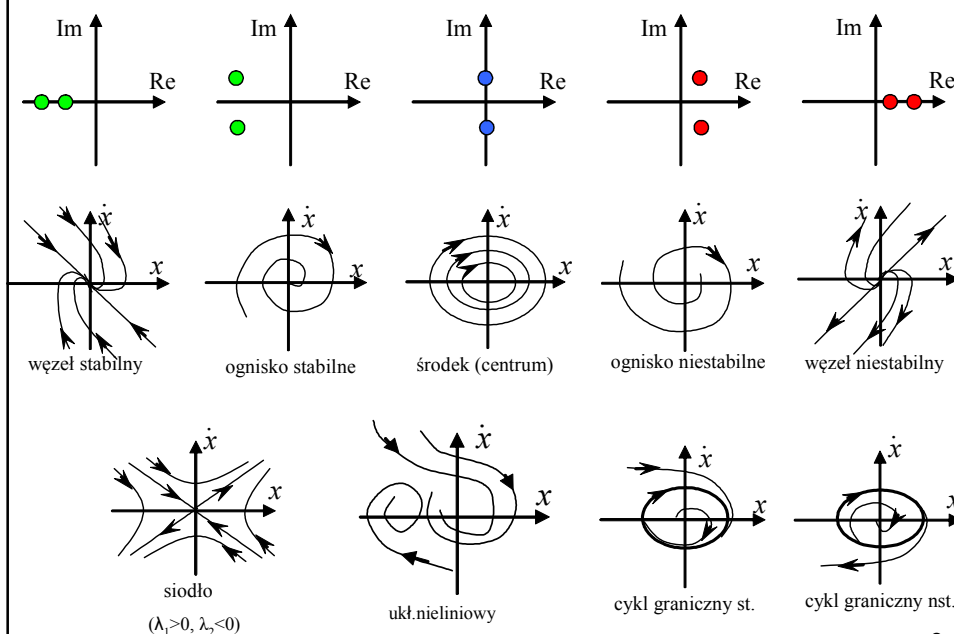
portret fazowy

- punkt(y) równowagi
- kierunek czasu
- przecięcie z osią x
- determinizm
- układy 1-2 rzędu
- układy liniowe/nieliniowe
- stabilność

7

Portrety fazowe

8